

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Sağlık Bakanı Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99. maddeleri gereğince saygılarımla talep ederim. 08/10/2024

Av. Mahmut Tanal
Şanlıurfa Milletvekili

Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan yeni Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği taslağı, aile hekimlerinin iş güvencesini tehlikeye atmakta, maaşlarında kayıplara yol açmakta ve halk sağlığı hizmetlerine erişimi zorlaştırmaktadır. Bu kapsamda sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir.

1- Hayata geçirilmesi planlanan yönetmelik kapsamında kayıtlı nüfus ve ödeme yapılacak nüfusun 3 bin 500'e düşürülmesi, mevcut durumda 4 bin hastası olan aile hekimlerinin 500 kişilik kayıp yaşamasına neden olacaktır. Bu durumda, aile hekimlerinin gelir kaybına uğramaması için bir telafi mekanizması oluşturulacak mıdır? Hastaların bilgileri ve rızaları olmadan başka aile hekimliği birimine kayıtlarının alınması, Anayasaya aykırı değil midir?

2- Ödemeye esas alınan nüfus katsayısının 0,79'dan 0,395'e düşürülmesi, aile hekimlerinin yaklaşık 1000 puan ve üstü kayıplar yaşamasına yol açmaktadır. Bu kesintilerin geri alınabilmesi için getirilen ek şartların hukuki dayanağı nedir? Aile hekimlerinin şu an aldıkları maaşları yönetmelikle kesintiler yaparak ve sonrasında ulaşılması mümkün olmayan hedefler ve yeni işler tanımlanarak kesintiden önceki haline yaklaştırılmaktadır. Neticede hem iş yükü arttırılmış olup hem de maaş azaltılmaktadır. Gelişmiş ülkelerin hiçbirinde bu şekilde bir uygulama bulunmamaktadır. Bu yapılacak düzenleme, Anayasada vurgulanan eşit işe eşit ücret ilkesine aykırı değil midir?

3- Yönetmelikte belirtilen, "belirli sağlık hizmetlerinin (gebelik, lohusalık, bebek ve çocuk izlemleri, bağışıklama, kronik hastalık ve kanser taramaları gibi) bakanlık tarafından belirlenen hedef puanlarının sağlanması" zorunluluğunun, aile hekimlerinin sözleşme yenilemeleri için belirleyici olduğu ifade edilmektedir. Bu düzenlemenin, aile hekimlerinin iş güvencesini ortadan kaldırarak keyfi sözleşme fesihlerine yol açacağı endişesi göz önünde bulundurulmuş mudur? Bakanlık kendi belirlediği hedeflere ulaşamayınca, aile hekimlerini sözleşmelerini feshetmekle tehdit etmeye mi çalışmaktadır?

18326

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

Aile hekimlerinin doğrudan kendilerinden kaynaklanmayan durumlar için sözleşmelerinin feshedilmesi, kamu personelinin iş güvencesini ortadan kaldırmak anlamına gelmiyor mu?

4- Entegre sağlık hizmetlerinde görevli hekimlere nöbet ücreti ödenmemektedir. Hem ücretsiz olarak nöbet tutturulmakta hem de hedeflenen sayıda nöbet tutulamaması durumunda maaştan kesinti yapılmaya çalışılmaktadır. Entegre sağlık hizmetlerinde görevli personelin nöbet tutma yükümlülüklerine yönelik getirilen katsayı düşürme düzenlemesiyle ilgili kanuni bir dayanak bulunmakta mıdır? Bu düzenlemenin iptali konusunda alınacak önlemler nelerdir?

5- Teşvik ödemelerinde yapılan değişiklikler ile aile hekimlerinin günlük muayene sayıları, kronik hastalık taramaları ve hasta memnuniyet oranlarına dayalı performans hedeflerinin, aile hekimlerinin çalışma koşullarını zorlaştırarak mali kayıplar yaşamalarına sebep olacağı öngörülmektedir. Hekimlerin hem hastaların sağlığını hem de kamu kaynaklarını koruma görevi bulunmaktadır. Usulsüz taleplerle gelenlerin reddedilmesi durumunda memnuniyet oranının düşeceği tartışmasızdır. Memnuniyet oranına dayalı ücret ödenmesi hedefi, hekimlerin kamu kaynaklarını korumasını zora sokacak, onur kırıcı bir düzenlemedir. Memnuniyet anketine göre hekimin maaşını artırmak veya azaltmak hekimin itibarını düşüren, hekimleri hekimlik çizgisinden ve gereklerinden uzaklaştıran bir uygulama olacaktır. Akılcı ilaç uygulamasına ilişkin olarak hekimin yazdığı ilaç sayısının artmasına göre maaşını düşürmek, hekimin kalemine ipotek koymaktır. Bu teşvik düzenlemelerinin kanuni dayanağı nedir? Olası iptaller konusunda Bakanlık nasıl bir yol izleyecektir?

6- Aile sağlığı merkezlerinin bakım, onarım, tefrişat ve malzeme temini için yapılan cari gider kesintilerinin %12'ye kadar çıkması, aile hekimlerini maddi anlamda zora sokacaktır. Aile hekimlerinin cari gider ödenekleri zaten son on yılda iyice erimiştir. Memur maaşına endeksli olarak zamlanan cari giderle, son derece yüksek olan kira, elektrik, internet, doğalgaz bedeli, çalıştırılan personel maaşları ve tıbbi malzeme ile sarf malzeme bedelleri ödenmekte ve memur maaşına endeksli bu artışla yapılan ödemelerdeki zam oranlarının oldukça gerisinde kalmaktadır. Cari giderlerde yaşanan bu kayıpların karşılanması için zam yapılması beklenirken aksine kesinti yapılmaktadır. Şimdiye kadar idare tarafından ASM'lerde ne gibi tadilatlar yapılmıştır? Kaç Aile Sağlığı Merkezinde tadilat yapılmıştır? İdarenin doğrudan aile hekimlerinden kira aldıkları yani kamu binası olan ASM'lerin dışında, diğer ASM'lere şimdiye kadar herhangi bir tadilat müdürlükler tarafından yapılmış mıdır? Bu şekilde kaç tane kamu binası olmayan ASM'de müdürlükler tarafından tadilat yapılmıştır? Bu kesintilerin adil bir şekilde düzenlenmesi ve hekimlerin mali kayıplarının önüne geçilmesi için Sağlık Bakanlığı ne tür önlemler almayı planlamaktadır?

18326

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili
İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyesi

7- Aile hekimliği sözleşmelerinin İl Sağlık Müdürü yerine Valilik yetkisi ile yapılacak olması, önceki dönemlerde İl Sağlık Müdürlerinin bu yetkilerini mobbing olarak kullandıkları düşünüldünce, olumlu bir adım olarak görülmektedir. Bunun yanında aile hekimlerinin sözleşme fesihleri ya da sözleşme yenilenmemesi durumlarını oranlar üzerinden değil, 657 sayılı Kanun'da olduğu gibi somut gerekçelere dayandırmak gerekmektedir. Bu şekilde somut uygulamalara dayanmayan sözleşme fesihlerinin uygulamada yaratabileceği muhtemel sorunlar göz önüne alınmış mıdır?

8- Nüfusların bakanlık tarafından yeni açılan birimlere aktarılması ve herkesin ortalama 2500 nüfusa endekslenmesi, aile hekimlerinin hasta sayısında ani değişikliklere neden olabilecektir. Bu durumda aile hekimlerinin gelir ve iş güvencesinin korunması adına nasıl bir düzenleme yapılacaktır? Aile hekimi, aile sağlığı çalışanı ve aile sağlığı merkezi sayıları bu planlama için yeterli midir?

9- Yönetmelikte, 6 ay ve üzeri destek ve ödeme kesintisini gerektirir disiplin cezaları verilmesi halinde hekim veya aile sağlığı çalışanlarının sözleşmesinin valilik tarafından feshedilmesi öngörülmektedir. Önceki yönetmelikte yer alan benzer maddeler Danıştay tarafından ve bu maddelere dayanak olarak gösterilen kanun maddeleri Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmişti. Bu düzenlemenin de, 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu ile uyumlu olmadığı ve iptal edilme olasılığının yüksek olduğu belirtilmektedir. Bu konuda Bakanlık, Anayasa ve kanunlara uygun mevzuat hazırlamakla görevli olan ama bu şekilde hareket etmediği mahkeme kararlarından anlaşılan personelleri hakkında işlem başlatmış mıdır? Hukuki bir norm denetimi yapılacak mıdır?

10- Aile Hekimliği Sözleşme ve Ödeme Yönetmeliği taslağı hazırlanırken konunun doğrudan muhatabı olan aile hekimlerinin görüşünün alınmaması, katılımcılık ilkesinin ve Anayasada güvence altına alınan sağlık hakkının yok sayılması anlamına gelmiyor mu? Mevcut yönetmelik taslağından vazgeçilerek, aile hekimlerinin ve diğer paydaşların katılımı ve katkısıyla yeni bir yönetmelik hazırlanacak mıdır?